

Chisalita (AEI): Preturile negative ale tranzactiilor pe bursa cu energia electrica nu vor scadea facturile românilor

Preturile negative ale tranzactiilor pe bursa cu energia electrica nu vor scadea facturile românilor, printre motive fiind diminuarea consumului de energie în România, în special în domeniul industrial, dar si dezvoltarea unor capacitati de productie a energiei regenerabile fara sisteme de stocare, releva o analiza de specialitate, publicata luni de Asociatia Energia Inteligenta (AEI).

"În ultima vreme pe fondul unor temperaturi ale aerului peste media perioadei si/sau ale intensificarii vântului în România, pe piata Intraday si Pentru Ziua Urmatoare, au existat preturi negative ale energiei electrice. Totusi acestea nu vor scadea facturile românilor, fiind chiar un semn al posibilitatii aparitiei pericolului cresterii preturilor la energie electrica. De ce preturile negative ale tranzactiilor pe bursa cu energia electrica nu scad facturile românilor? (...) în ziua de consum avem un consum mai mic de cât cel asteptat, de doar 5800 MWh, cu un consum mediu pe timpul zilei de 5200 MWh si un consum mediu de seara de 6400 MWh, asta determina reducerea surselor de productie a energiei securitare peste zi si suplimentare a lor noaptea, la fel si importurile de energie (o parte din surplusul de energie solara de peste zi merge la export). Astfel, daca am calcula pretul de vânzare care s-ar forma pe baza mixului de productie de peste zi am obtine 0,71 lei/MWh (dar atunci nu se consuma energie electrica) si seara am avea un pret 0,79 lei/MWh (urmare a importurilor scumpe si a cresterii ponderii energiei securitare), respectiv pretul mediu ponderat cu consumul pentru aceasta zi ar fi în fapt de 0,76 lei/MWh, respectiv cu 4% mai mult decât pretul mediu calculat înaintea zilei de consum", explica presedintele AEI, Dumitu Chisalita.

Conform specialistului, pe baza datelor de consum si productie ale Transeelectrica, dar si a preturilor si volumelor tranzactionate pe piata intraday de pe site-ul OPCOM, în ziua de 1 aprilie 2024 (una din zilele cu preturi negative), se constata ca aceste tarife negative au fost atinse exclusiv între orele 11:00 - 17:00, când aceste surse au depasit contractele de productie si import.

"Ponderea acestor surse a fost între 0,3 - 1% din energia consumata în România (adica mai mult decât neglijabile), fiind exportate în mare parte din lipsa cererii de energie în România la nivelul acelor ore. Analizând aceleasi date pentru ziua de 3 aprilie 2024, putem constata ca România a exportat energia când avea excedent, energie ieftina (preturile au fost mici pe fondul cererii extrem de mica din regiune), ca urmare a lipsei de consum si stocare din România, si a importat energie scumpa (preturile au fost mari pe fondul cererii mare din regiune), ca urmare a consumului ridicat seara si dimineata. Aceasta situatie este determinata de actualele niveluri de consum si modul în care a fost dezvoltat sistemul energetic în România, si nu de speculatii în piata. Putem observa ca, în data de 3 aprilie 2024, pe piata intraday energia electrica s-a vândut peste zi la export la un pret de noua ori mai mic decât s-a importat seara", noteaza sursa citata.

Analiza AEI arata faptul ca scaderea consumului de energie în România, în special a celui industrial, face ca productia de energie în timpul zilei si în weekend sa fie excedentara, furnizorii români fiind fortati sa exporte energia electrica la preturi mici.

În plus, dezvoltarea, în ultimii 15 ani, a unor capacitati de productie a energiei regenerabile fara sisteme de stocare, dezvoltarea sistemelor de acumulare prin pompaj sau dezvoltarea unor sisteme de productie a hidrogenului verde, a determinat cresterea energiei electrice produse exclusiv pe timpul zilei, care, dincolo de dificultatile tehnice si de management al sistemului, duce la costuri mai ridicate si implicit la preturi mai mari în viitor.

În viziunea expertului în energie, reducerea numarului de ore de functionare a capacitatilor de productie a

energiei securitare pe baza de carbune si gaze determina cresterea costurilor cu aceasta, care în lipsa stocarii va avea o pondere tot mai importanta exclusiv în perioada de vârf de consum.

Totodata, pornirea si oprirea repetata si neplanificata a capacitatilor securitare determina randamente scazute si costuri ridicate pentru capacitatilor de productie a energiei securitare pe baza de carbune si gaze.

În acelasi context, oprirea capacitatilor de productie a energiei regenerabile sau functionarea acestora cu preturi zero si negative, determina în fapt, în timp, cresterea costurilor cu energia regenerabila si impune necesitatea abordarii rapide de politici, în special privind stocarea si producerea de hidrogen verde, care sa preîntâmpine disfunctionalitatile din sistemul energetic si cresterea preturilor la consumatorul final, în viitor.